

BÀI 38 – GIÔ-NA, TIÊN TRI KHÔNG VÂNG LỜI

Kinh Thánh: Giô-na 1:1-16

Dàn bài

I. TIÊN TRI GIÔ-NA TRỐN QUA TA-RÊ-SI (1-3)

Dân A-si-ri có kinh đô là Ni-ni-ve, một thành phố lớn, nhưng dân trong xứ rất gian ác. Tiên tri Giô-na không chịu đến Ni-ni-ve để giảng sứ điệp “Tin lành” vì các lý do sau:

1/ Dân A-si-ri đe dọa dân Y-sơ-ra-ên (Na-hum 2:1-4)

- + A-si-ri là một đại cường quốc, muốn thôn tính các nước nhược tiểu chung quanh, trong đó có Y-sơ-ra-ên.
- + Họ đã đến cướp phá vương quốc Y-sơ-ra-ên.
- + Họ âm mưu gian ác chống lại Đức Chúa Trời (Na-hum 1:9); bóc lột người yếu đuối vô phương tự vệ (2:12), tàn ác trong chiến tranh (Na-hum 2:12,13); thờ thần tượng, mại dâm và tà thuật (3:4).
- + Giô-na đã lớn lên với lòng căm thù sự gian ác của người A-si-ri và sợ hãi sự bạo hành của họ. Ông ghét đến nỗi không muốn Chúa ban ơn và tha thứ đến dân Ni-ni-ve.

2/ Đức Chúa Trời nhân từ sẽ tha thứ họ (Giô-na 4:1-3)

- + Giô-na nhận biết rằng Chúa là Đấng nhân từ và tha thứ, nên nếu dân Ni-ni-ve nghe sứ điệp và ăn năn, chắc hẳn sẽ không bị Chúa tiêu diệt. Điều này làm ông không vui (4:1-3)
- + Chính vì biết Chúa sẽ tha nên ông đã đi Ta-rê-si. Ni-ni-ve ở hướng Đông, nhưng Giô-na quyết định đi hướng Tây để bày tỏ ý kiến không muốn vâng lời Chúa và không đi rao giảng sứ điệp cho thành Ni-ni-ve.
- + Đôi khi ý muốn của ta sẽ ngược lại ý muốn Đức Chúa Trời. Có thể vì sự thiếu hiểu biết, nhưng cũng có thể vì chính tư thù, hiềm khích cá nhân và ý riêng của mình mà sẵn sàng đi ngược lại ý muốn của Chúa giống Giô-na.
- + Chúa muốn mỗi con dân Chúa phải có tinh thần vâng phục, đi theo chương trình Ngài muốn dầu điều đó không phải là điều chúng ta muốn.

3/ Cơ hội đưa đến

- + Thay vì đi Ni-ni-ve ông đã đi Ta-rê-si.
- + Giô-na tưởng trốn khỏi mặt Chúa là xong, không còn trách nhiệm và Chúa cũng không làm gì được ông.
- + Dường như mọi điều thuận lợi cho Giô-na khi ông quyết định đi theo ý riêng. Ông xuống bến tàu Gia-phô, ông đã gặp một chiếc tàu sắp đi Ta-rê-si, và ông thấy may mắn, vội vàng đi theo ý mình cho là phải.
- + Giô-na không biết rằng Ni-ni-ve còn được Đức Chúa Trời để ý đến, hướng chỉ chính Giô-na là tiên tri của Ngài.
 - + Không vâng lời Chúa, trốn tránh trách nhiệm, không bao giờ may mắn. May mắn trong đường riêng chỉ là cái bẫy ma quỷ đưa ra thôi.

II. TIÊN TRI GIÔ-NA BỊ CHÚA BẮT LẠI (4-12)

1/ Chúa khiến một trận bão lớn nổi lên (4-6)

- + Đến lúc này dường như thiên nhiên đã không ủng hộ ông. Một cơn bão đã nổi lên. Ai nấy đều kêu cầu thần mình để giải cứu, ném bót hàng hóa xuống biển, nhưng Giô-na vẫn nằm và ngủ mê (5).
- + Đòi sống cãi lại ý Chúa luôn khiến người ta mệt mỏi, ngủ mê và chẳng hay điều gì đang xảy ra.

2/ Tiên tri Giô-na bị chỉ ra là kẻ có tội (7)

- + Đứng ra Giô-na khi được đánh thức dậy và nghe sự tình, chính ông phải nhận biết Chúa đã không đẹp lòng vì ông và ông phải hạ mình nhận biết tội, ăn năn.
- + Giô-na không chịu ăn năn, không hạ mình. Giô-na không nhận biết và ăn năn khi Chúa bày tỏ. Chính điều này Chúa phải dùng đến những con người không thờ phượng Đức Chúa Trời chỉ ra nan đề của chính ông.
- + Bài học cũng nhắc nhở con dân Chúa phải nhạy bén với ý muốn Chúa và quay bước trở về ăn năn, nếu không Đức Chúa Trời sẽ có cách để tỏ tình trạng thuộc linh của mỗi người và có thể dùng chính người chưa thờ phượng Chúa.

3/ Tiên tri Giô-na bị điều tra (8-11)

- + Đã có một cuộc chất vấn xảy ra dành cho Giô-na. Cuộc chất vấn dành cho người cãi lại ý Chúa.
- + Anh làm nghề gì? Anh ở đâu đến? Xứ anh ở đâu? Anh là dân nào? Anh đã làm gì?
- + Thế nhưng ta thấy Giô-na đáp: Tôi là dân Hê-bơ-rơ, và tôi kính sợ Đức Chúa Trời là Chúa của trời, đất, biển.
- + Câu hỏi của những thủy thủ trên tàu để cho Giô-na xác định lại chính mình và mục đích cuộc đời, sứ mệnh của mình là gì cho Chúa, nhưng dường như Giô-na không nhận biết đó cũng chính là điều Đức Chúa Trời đang hỏi Giô-na. Giô-na vẫn tự hào mình là tuyền dân, kính sợ Chúa, nhưng thật sự ông đã sống không xứng đáng là tuyền dân, người Chúa kêu gọi làm tiên tri và sống trái ngược với một đời sống được chọn. Ông đã cãi lại Chúa là Chúa của trời, đất và biển.
- + Ông đã tự đánh mất đi thẩm quyền của người được sai đi. Thay vì đi công bố tội lỗi của người khác để họ ăn năn, ông phải đối diện với chính mình bị phán xét vì đời sống bất tuân theo ý Chúa.

4/ Tiên tri Giô-na nhận hết trách nhiệm (12)

- + Giô-na biết được lý do tại sao có bão. Giô-na cũng biết vì ai mà thuyền phải đối diện với bão. Giô-na cũng biết giải pháp để tàu được yên lặng, và mọi người được bình yên, vì ông biết rõ ý Chúa.
- + Giô-na biết để tàu được yên lặng, bình an, thì ông phải vâng lời Đức Chúa Trời, hoặc là phải rời khỏi tàu.
- + Giô-na rất có trách nhiệm và ông phải làm cho tàu được bình yên, nhưng lại một lần nữa, Giô-na lại làm theo cách của mình. Đó là cách cư xử bất cần. Ông thà để mình bị quăng xuống biển chứ không chịu đầu phục Chúa và vâng lời Ngài.
- + Đôi khi, những nguyên nhân xảy ra nan đề trong gia đình, cộng đồng và Hội Thánh đến từ chính chúng ta là người biết rõ ý muốn Chúa. Và chúng ta có thể can đảm nhận biết được nguyên nhân đến từ mình và mình phải thay đổi, nhưng theo phương hướng tiêu cực hơn là tích cực. Ta sẵn sàng rời “con tàu” mà ta đang đứng nhưng không phải vì ý Chúa nhưng lại vì ý cá nhân chúng ta.

III. TỘI LỖI PHẢI ĐƯỢC GIẢI QUYẾT (13-16)

1/ Không có biện pháp nào khác (13)

- + Tội lỗi là điều Chúa không đẹp lòng, và là nguyên nhân cho các nan đề. Để có thể thay đổi tình trạng cho tàu hết bị bão, con người không thể nỗ lực, nhưng phải loại khỏi tội lỗi ra khỏi “con tàu”.
- + Chắc hẳn các thủy thủ trên tàu cũng sợ phải làm chết một người (khi quăng Giô-na xuống biển), nhưng đó là giải pháp để tàu và người trên tàu được bình yên.

2/ Các thủy thủ cầu nguyện với Chúa (14)

- + Các thủy thủ phải cầu nguyện với Chúa. Đúng ra người cầu nguyện ở đây không phải là các thủy thủ, bèn là Giô-na, dòng dõi làm chức tế lễ cho các dân, là tiên tri của Đức Chúa Trời. Nhưng Giô-na dường như câm lặng, không muốn cất tiếng lên với Chúa. Đức Chúa Trời đang chờ đợi Giô-na, nhưng Giô-na không quan tâm đến ý muốn và mối liên hệ ông đang có với Chúa.

3/ Tiên tri Giô-na bị quăng xuống biển (15-16)

- + Giô-na phải bị quăng xuống biển.
- + Hậu quả của sự cứng lòng, không vâng lời Chúa.
- + Đức Chúa Trời phó cho Giô-na điều mà ông muốn, dầu điều đó không phải là điều Đức Chúa Trời muốn trên Giô-na, bèn là Ngài muốn ông vâng lời, làm chứng nhân (sự sáng – muối) cho Chúa.